

GUERRA

d'aquesta estructura, suposarem que els moriscos n'extragueren un masculí mossàrab *Enzo, d'on (A)by Enzo, que donaria *buénso*, car el *zaj* donava sovint s sorda (veg. *EntreDL* III, 161). També s'hauria pogut pensar en una combinació semblant a base de l'arrel antropònima 'ns (dim. 'Unejs en Hess, 21 i en *GGAlg*, 318a). J. F. C. i J. C.

Guerau, Fra ~, V. *Fra* - *Guerosso, V. Ger*

GUERRA

Lo Mas de la Guerra, llogaret de Cerdanya, segons el cens de 1359 (*CoDoACA* XII, 88).

Gorg i Font d'En Guerra, a Estoer (Conflent) (xxvi, 165.15,25).

Cal Guerra, a la Coma i la Pedra (Solsonès) (xxxviii 51.7).

Alt de Guerra, muntanya a la Foia de Castalla (Alcoià) (xxxv, 184.14).

Garreta NP < *Guerreta*. Ja «signum *Guerreta*» en doc. d'Urgell a. 1147 (*Cart. Tavèrnoles*, 147); cogn. *Ga-* en 10 pobles del cat. or. (*AlcM*); i a Mall.: *Son Garreta*, a Campanet (xl, 83.12; Mapa Mascaró 10A 12) i *Can Garreta*, al S. del Puig d'Inca (xl, 47.21; Mapa Mascaró, 10H8).

Mas de Garretes, en el terme de Vilanova d'Alcolea (Pna. Cast.) (xxviii, 173.8).

Maset de Guerrilla, a Museros (Horta Val.) (xxx, 118.13).

Maset el Guerrillero, a Lluçena (xxix, 109.8).

Font d'En Guerrer, partida del terme de Pobellà (Flamicell) (xxxvii, 128.8).

Es Pou Guerrer, partida del terme de Montuiri (Mallorca) (xl, 123.11; Mapa Mascaró 28F2). Aquí *Guerrer* pres en l'accepció mallorquina de 'rival'.

Fileta del Guerrero, sèquia del terme de Cast. Pna. (xxix, 36.5). J. F. C.

Guerrejat, V. *Vergós*

Gües, V. *Ovis*

Guialbes, V. *Església*

Guialmons, V. *Guiamets*

Guiaerà, V. vol. I, 165; i cf. *Guimerà*, infra

GUIAMETS

I altres noms derivats del nom de persona *Guillem*.
ELS GUIAMETS, poble del Priorat, a mig camí de Falset a Móra.

PRON. POP.: *giaméts*, oït a Falset i a Vinebre, Casac. 1920; «als o dels *giaméts*» en les enq. que vaig fer-hi, 1936, allí (xiii, 23-29) i pobles veïns. *Gentilici*: *guiametans*, *ibid.*, Casac.

És un dels pobles menys antics dins la comarca. No figura encara en el cens de 1359. La vicaria dels Guia-

mets fou fundada tot just per decret de 1786. Abans, és cert, ja se'n parlà, però, esmentant-lo només com «los masos dels *Guiamets*», p. ex., en el fogatge de 1496, encara que ja hi havia una església el 1611. Bru Borràs, *Història de Tivissa*, 1955, pp. 159 i 198. Com veiem pels fogatges, depenia del vast terme de Tivissa, i en particular estava lligat al llogaret La Serra d'Almos.

En aquesta zona, fins al S. xvi la població fou en gran proporció morisca, si bé s'hi anaven introduint alguns senyors de vella nissaga cristiana i catalana. Un d'ells (que probablement posseï un parell d'aquells «masos», Jaume *Guiamet* figura com el que té un mas de la Serra d'Almos, segons el fogatge de 1496 (p. 198). I abans, en el Capbreu d'Entença, c. 1340, en trobem 7 d'aquest nom: *Ramon Guiamet* (f° 1r, 15r), i sengles *Bernat G.*, *Guillem G.*, *Jacme G.*, *Eymeric G.*, *Pere G.*, *Johan Guiamet* (f° 6, 15, 26, 32).

El nom del poble *Els Guiamets* degué néixer, doncs, amb el sentit d'«els masos d'En Guiamet» (un d'ells) o dels *Guiamets* (uns quants).

Aquest NP és una forma vulgar nascuda com diminutiu de *Guylem*, pron. vulgar: *gijem*, *giem*. Amb aquesta i variants anàlogues el trobem des d'antic en els nostres textos, ja medieval: *En Guiamet* figura en un doc. de Gósol, de l'a. 1250, i deu ser el dim. d'un *Guiem* del mateix doc., probablement el seu germà gran, perquè l'anomenen «*Guiem* son frare» (PPujol, *Docs. Vg. Urgell*, 15.12, 15.2); de nou *Guiem* en un de la Seu d'Urgell, datat 1257-69 en la mateixa col·lecció (26.5). També a Mallorca: Molí de *Can giamet* o *gimat* en els afores Est de Sineu (xl, 89.19).

Giemét, dissimilat en *giamét*, segons una norma que s'estén fins al cat. occid., i val.: *Micalet*, *Viçantet*, en el fons el mateix fet que en *METTIPSE* > *mateix*, *EC-CUM-ISTUM* > *aquell*. La forma amb *ie* (< *ie*) es troba així mateix en la variant plena en *-elm-* «Sig. *Guilmi*; Sig. *Guilmus* Raimundi», a. 1125 (*Cart. Poblet*, p. 149).

També, però, en altres zones, on va amb *l*, perquè és allà on *yl* ha sonat i sona sempre *l*, no pas *y*. *La Guillemeta*, pda. del te. La Roca d'Albera, en el baix Rosselló (xxv, 3.14). Molt, a l'alt Pallars; amb metàtesi de les vocals *i* i *e* pretòniques: Ca de *Gallimet* a Jou, La Borda de *Gallimet* a Escart (xxxvii, 66.9; xx, 192.8); Font de *Gallimet* baixant per Enrialbo cap al poble de Baiasca (xxxvi, 51.20).

GUIMONS, poblet immediat a Santa Coloma de Queralt, uns 3 k. al SO., a mig camí de Les Piles, al mun. del qual és agregat; és petit i ha tingut sempre poc relleu, en el terreny civil i eclesiàstic; no figura en les llistes de parròquies del bisbat de Vic (com hi figuren tots els veïns, Sta. Coloma, Aguiló, La Goda, Queralt, Les Piles etc.), i segons Mn. J. Segura (*Hist. de Sta. Coloma*), eclesiàsticament no era més que un santuari.¹

Com a nom oficial s'ha vacil·lat entre *Guialmons*, *Guimons* i *Guimons*: tots ells en els nomenclàtors. PRON. POP.: *gimóns*, a Sta. C. de Queralt; *giu-*